

Oude Belgische Steden.

middelpunt van Zout-Leeuw, het is Zout-Leeuw zelf.

Stel u voor de Bossche St. Janskerk of welke andere groote kerk van ons land ook, liggende in een huizengroep door nauwelijks twee duizend menschen bewoond. En nog twijfel ik of de kerk van den Bosch wel zoo groot is als de St. Leonardus...

Het is een machtig bouwwerk! Vol bewondering staan wij op het stille marktplein, waar ieder hoekje haast een feest voor de oogen is, maar telkens toch weer de blik getrokken wordt naar dien reuzentempel in het midden. Hoeveel geslachten hebben daar niet aan gebouwd en toch, welk eene harmonie ten slotte in het geheel.

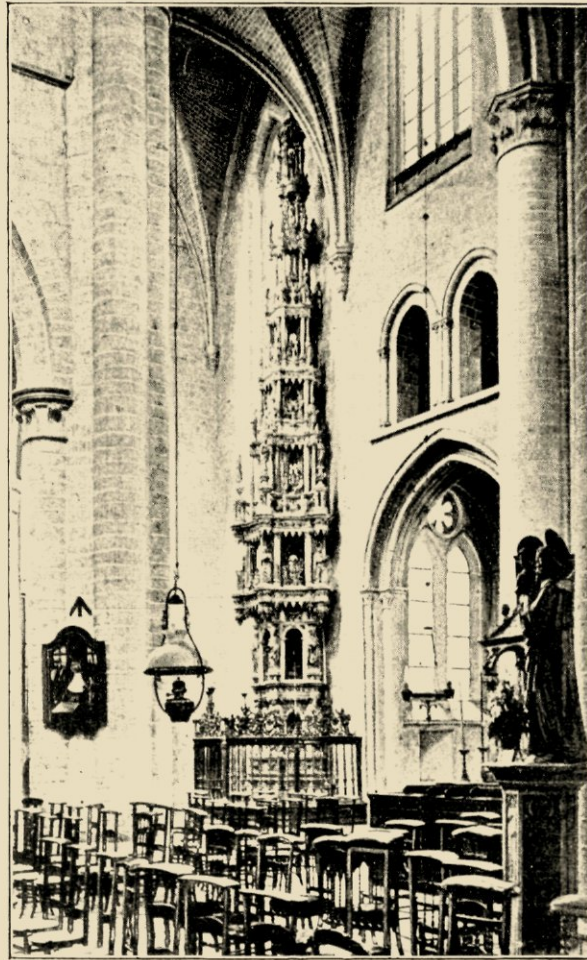
Wat voor een volk moet hier in de dertiende, veertiende eeuw gewoond hebben, dat een dergelijk bouwwerk... aandurfde niet alleen, maar ook volbracht, en zóó volbracht als wij het thans bewonderen! Een handje vol menschen heeft dat gedaan, want al is Leeuw achteruitgegaan, meer dan goed vier duizend bewoners heeft het ook in zijn besten tijd niet gehad en van subsidiën van hier en van daar was in dien tijd natuurlijk geen sprake. Eigen kracht heeft het voortgebracht en daar is een geloofsenthusiasme en een energie voor noodig geweest, die ons eerbied afdwingen. Zoo iets kennen wij thans niet meer.

Is het wonder, dat wij vol verwachting gaan naspeuren, welke rol een stad, waar zulke factoren voorhanden waren, in 's lands geschiedenis heeft vervuld? Wij, menschen van het Noorden, weten betrekkelijk zoo weinig van hetgeen er in den bloeitijd van het Zuiden voorviel. En hoe zien wij daar toch al die buitengewone eigenschappen zich ontwikkelen, die eeuwen later de Noord-

Nederlanders zouden maken tot de eersten in Europa. De opkomst der steden in Vlaanderen en Brabant, die moedige strijd der tot zelfbewustzijn komende poortertij tegen de overmacht van landsheer en heerschzuchtige patriciërs, er zijn weinig episodien in de geschiedenis der Middeleeuwen, die leerzamer zijn voor het recht verstand der tijden die volgen.

Het kleine Leeuw — want het aangesel aan zijn naam heeft Zout-Leeuw evenals ons Zalt-Bommel in later dagen gekregen — heeft inderdaad een plaats ingenomen als de St. Leonardusdeed

verwachten, n. l. een eerste plaats. Het vergeten stadje, waar niemand komt, is eens de gelijke geweest van wat thans steden zijn met namen, die klinken over de heele wereld. Met Leuven, Brussel, Antwerpen behoorde Leeuw tot de zeven vrije steden van Brabant, met wie te rekenen viel als een gewichtige beslissing moest genomen. Bleef het al spoedig achter bij die

ZOUT-LEEUEW. DE TABERNAKEL.